

Kunnskapsdepartementet

Årsregnskap 2015

**DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT**

Ledelseskommentarer årsregnskapet 2015

Kunnskapsdepartementet

Formål

Kunnskapsdepartementet har ansvar for barnehager, grunnskole, videregående opplæring, fagskoleutdanning og høyere utdanning. Departementet har også ansvar for forskning og voksnes læring.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten og rundskriv R-115 fra Finansdepartementet. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av departementets disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurderinger av vesentlige forhold

Kunnskapsdepartementets samlede utgiftsbevilgning i 2015 var 87,6 milliarder kroner, hvorav 46,2 milliarder kroner er regnskapsført av departementet. Regnskapsført forbruk er innenfor gitte bevilgningsfullmakter bortsett fra i noen få tilfeller hvor det kun er mindre avvik. Etter min vurdering tyder dette på at departementet har tilfredsstillende økonomistyring og at tilgjengelige midler er disponert til de formål Stortinget har bestemt. Vesentlige regnskapsmessige avvik er omtalt i forklaringene til statsregnskapet for 2015.

Departementets bokførte utgifter er i all hovedsak tilskudd til drift og ulike målrettede tiltak i sektoren. På departementets eget driftskapittel (kapittel 200) er det bokført utgifter på i alt 272 mill. kroner, hvorav lønn og personalkostnader utgjør om lag 79 %. Departementet har lagt om rutinen for betaling av husleie slik at det kun ble betalt husleie for tre kvartal i 2015. I tidligere år ble det betalt husleie for 2.-4. kvartal inneværende år og 1. kvartal neste år. Fra og med 2016 vil det bli betalt husleie for 1.-4. kvartal inneværende år.

I årene 2014-2016 har departementets driftsbevilgning blitt redusert med om lag 6,5 mill. kroner som et ledd i regjeringens avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform. På bakgrunn av dette har departementet iverksatt tiltak for å effektivisere driften.

Fond

Kunnskapsdepartementet har tidligere hatt ansvaret for regionale forskningsfond, som ble avviklet i 2015. Regnskapsopplysninger om fondet fremgår av eget årsregnskap for 2015.

Tilleggsopplysninger

Som første og foreløpig eneste departement tok Kunnskapsdepartementet i bruk anbefalte statlige regnskapsstandarder (SRS) fra 1. januar 2014. Årsregnskapet for 2015 er utarbeidet i tråd med de anbefalte statlige regnskapsstandardene.

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter departementets årsregnskap. Regnskapet vil bli publisert på departementets nettsider på regjeringen.no innen 15. mars 2016.

Oslo, 15. mars 2016

Trond Fevolden
Departementsråd

Virksomhet: Kunnskapsdepartementet.

Oppstilling av bevilgningsrapportering for regnskapsår 2015							
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2015	Merutgift (-) og mindretgift
0200	Driftsutgifter	01	Driftsutgifter	A,B	266 881 000	259 556 643	7 324 357
0200	Spesielle driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter	A,B	11 474 000	11 111 670	362 330
0200	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	A,B	2 725 000	1 421 831	1 303 169
0225	Tilskudd til internasjonale utdanningsprogram og organisasjoner	72	Tilskudd	A	6 420 000	6 420 000	0
0225	Tilskudd til studieopphold i utlandet	73	Tilskudd	A	13 754 000	13 754 000	0
0226	Spesielle driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter	A	118 642 000	113 537 114	5 104 886
0226	Tilskudd til vitensenter	71	Tilskudd	A	48 920 000	48 920 000	0
0230	Driftsutgifter	01	Driftsutgifter	A	500 000	318 732	181 268
0231	Spesielle driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter	A	17 924 000	16 165 044	1 758 956
0231	Forskning	51	Diverse	A,B	8 509 000	8 517 000	-8 000
0252	Tilskudd	70	Tilskudd	A,B	437 349 000	437 408 740	-59 740
0255	Narviksentret	74	Tilskudd	A	39 640 000	32 900 000	6 740 000
0255	Det europeiske Wergelandsentret	75	Tilskudd	A	7 875 000	7 875 000	0
0258	Driftsutgifter	01	Driftsutgifter	A,B	5 087 000	4 991 853	95 147
0258	Spesielle driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter	A	41 175 000	39 524 212	1 650 788
0260	Statlige universiteter og høyskoler	50	Diverse	A,B	29 843 005 000	29 842 583 000	422 000
0260	Private høyskoler	70	Tilskudd	A	1 236 146 000	1 236 146 000	0
0270	Tilrettelegging for internasjonal mobilitet	71	Tilskudd	A	16 708 000	16 708 000	0
0270	Tilskudd til velferdsarbeid	74	Tilskudd	A,B	79 991 000	79 990 999	1
0276	Annen fagskoleutdanning	72	Tilskudd	A	66 747 000	66 747 000	0
0280	Senter for internasjonalisering av utdanning	50	Diverse	A	70 082 000	70 082 000	0
0280	Drift av nasjonale fellesoppgaver	51	Diverse	A,B	171 069 000	171 018 000	51 000
0280	Tilskudd til UNIS	71	Tilskudd	A	121 827 000	121 827 000	0
0280	Tilskudd til UNINETT	72	Tilskudd	A	26 472 000	26 472 000	0
0280	Tilskudd til NORDUnet	73	Tilskudd	A,B	31 594 000	31 621 457	-27 457
0281	Driftsutgifter	01	Driftsutgifter	A	73 368 150	66 373 920	6 994 230
0281	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	A,B	11 957 000	9 957 000	2 000 000
0281	Tilskudd til Norges forskningsråd	50	Diverse	A	135 731 000	135 731 000	0
0281	Andre overføringer	70	Tilskudd	A,B	51 430 000	52 429 996	-999 996
0281	Tilskudd til internasjonale programmer	73	Tilskudd	A	68 248 000	68 248 000	0
0281	Tilskudd til Universitets- og høyskolerådet	78	Tilskudd	A	16 275 000	16 275 000	0
0283	Meteorologisk institutt	50	Diverse	A	298 257 000	298 257 000	0
0283	Internasjonale samarbeidsprosjekter	72	Tilskudd	A,B	98 535 000	98 053 000	482 000
0285	Forskningsformål	52	Diverse	A	1 525 064 000	1 525 064 000	0
0285	Overordnede forskningspolitiske prioriteringer	53	Diverse	A	1 017 814 000	1 017 814 000	0
0285	Forskningsinfrastruktur av nasjonal, strategisk interesse	54	Diverse	A	455 364 000	455 364 000	0
0285	Administrasjon	55	Diverse	A	276 153 000	276 153 000	0
0287	Spesielle driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter	A,B	41 066 000	38 650 491	2 415 509
0287	NUPI	53	Diverse	A	5 491 000	5 491 000	0
0287	Ludvig Holbergs minnepris	56	Diverse	A	10 050 000	10 050 000	0
0287	Basisbevilgning til samfunnsvitenskapelige forskningsinstitutter	57	Diverse	A	163 094 000	163 094 000	0
0287	Regionale forskningsfond, tilskudd til forskning	60	Diverse	A	226 008 000	226 008 000	0
0287	Tilskudd til andre private institusjoner	71	Tilskudd	A,B	40 564 000	40 572 262	-8 262
0287	Niels Henrik Abels matematikkpris	73	Tilskudd	A	14 119 000	14 119 000	0
0288	Spesielle driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter	A,B	27 200 000	27 199 713	287
0288	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner	72	Tilskudd	A,B	303 259 000	303 086 512	172 488
0288	EUs rammeprogram for forskning	73	Tilskudd	A,B	2 677 641 000	2 677 640 825	175
0288	UNESCO-kontingent	75	Tilskudd	A,B	21 217 000	21 357 640	-140 640
0288	UNESCO-formål	76	Tilskudd	A	3 207 000	3 207 000	0
2410	Driftsutgifter	01	Driftsutgifter	A	1 100 000	530 302	569 698
2410	Avsetning til utdanningsstipend	50	Diverse	A	5 920 416 000	5 920 416 000	0
0021	Driftsutgifter	01	Driftsutgifter	B	965 000	1 029 866	-64 866
0165	Forskning og høyere utdanning	70	Tilskudd	B	15 900 000	15 900 000	0
0847	Tiltak for økt tilgjengelighet og universell utfordring	71	Tilskudd	B	1 900 000	1 900 000	0
1633	Nettoordning for MVA i staten	01	Driftsutgifter	B		9 582 196	0
Sum utgiftsført					46 191 909 150	46 165 172 019	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling	Regnskap 2015	Merinntekt og mindreinntekt (-)
3200	Salgsinntekter m.v.	02	Ymse		1 932 273	1 932 273
3287	Fondskapital – Regionale forskningsfond	96	Ymse	6 000 000 000	6 000 000 000	0
3288	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	04	Ymse	5 247 000	5 286 973	39 973
5309	Ymse	29	Ymse		1 753 185	
5605	Av alminnelige fordringer	83	Ymse		296 257	
5700	Arbeidsgiveravgift	72	Arbeidsgiveravgift		27 770 195	
Sum inntektsført				6 005 247 000	6 037 038 883	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						
					40 128 133 135	
Kapitalkontoer						
60046601	Norges Bank KK /innbetalinger				6 025 942 235	
60046602	Norges Bank KK/utbetalinger				-46 162 142 379	
702001	Endring i mellomværende med statskassen				1 133 315	
Sum rapportert					0	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet 2015					
Konto	Tekst		31.12.2015	31.12.2014	Endring
626002	Aksjer under Kunnskapsdepartementet		9 350 000	9 350 000	0
628002	Leieboerinnskudd mv. under Kunnskapsdepartementet		8 789 500	8 789 500	0
635102	Andre utlån under Kunnskapsdepartementet		37 115 000	37 115 000	0
702001	Mellomværende med statskassen		-8 926 390	-10 059 705	1 133 315
845004	Avsetninger i Svalbardregnskapet, kap 19		6 933 693	6 968 053	-34 360

*Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter. Se note B for nærmere forklaring.

Prinsippnote til årsregnskapet - for oppstilling av bevilgningsrapportering og artskontorrapportering

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2015 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Virksomhet: Kunnskapsdepartementet.

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
20001	10 934 000	255 947 000	266 881 000
20021	516 000	10 958 000	11 474 000
20045	959 000	1 766 000	2 725 000
22572	0	6 420 000	6 420 000
22573	0	13 754 000	13 754 000
22621	0	118 642 000	118 642 000
22671	0	48 920 000	48 920 000
23001	0	500 000	500 000
23121	0	17 924 000	17 924 000
23151	0	8 509 000	8 509 000
25270	0	437 349 000	437 349 000
25574	9 750 000	29 890 000	39 640 000
25575	0	7 875 000	7 875 000
25801	275 000	4 812 000	5 087 000
25821	0	41 175 000	41 175 000
26050	0	29 843 005 000	29 843 005 000
26070	0	1 236 146 000	1 236 146 000
27071	0	16 708 000	16 708 000
27074	0	79 991 000	79 991 000
27672	0	66 747 000	66 747 000
28050	0	70 082 000	70 082 000
28051	0	171 069 000	171 069 000
28071	0	121 827 000	121 827 000
28072	0	26 472 000	26 472 000
28073	0	31 594 000	31 594 000
28101	0	73 368 150	73 368 150
28145	100 000	11 857 000	11 957 000
28150	0	135 731 000	135 731 000
28170	0	51 430 000	51 430 000
28173	0	68 248 000	68 248 000
28178	0	16 275 000	16 275 000
28350	0	298 257 000	298 257 000
28372	0	98 535 000	98 535 000
28552	0	1 525 064 000	1 525 064 000
28553	0	1 017 814 000	1 017 814 000
28554	0	455 364 000	455 364 000
28555	0	276 153 000	276 153 000
28721	0	41 066 000	41 066 000
28753	0	5 491 000	5 491 000
28756	0	10 050 000	10 050 000
28757	0	163 094 000	163 094 000
28760	0	226 008 000	226 008 000
28771	0	40 564 000	40 564 000
28773	0	14 119 000	14 119 000
28821	335 000	26 865 000	27 200 000
28872	0	303 259 000	303 259 000
28873	0	2 677 641 000	2 677 641 000
28875	0	21 217 000	21 217 000
28876	0	3 207 000	3 207 000
241001	0	1 100 000	1 100 000
241050	0	5 920 416 000	5 920 416 000

Virksomhet: Kunnskapsdepartementet.

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/mindreutgift	Utgiftsført av andre i hht avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter/mindreinntekt(-) iht merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp*	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
20001		7 324 357		7 324 357	1 932 273			9 256 630	12 797 000	9 257 000
20021		362 330		362 330				362 330	548 000	362 000
20045	"kan overføres"	1 303 169		1 303 169				1 303 169	4 453 000	1 303 000
22621	"kan overføres"	5 104 886	-2 988 046	2 116 840				2 116 840	1 556 372 000	2 117 000
23001		181 268		181 268				181 268	31 967 000	181 000
23121	"kan overføres, kan nyttes under post 51"	1 758 956		1 758 956				1 758 956	505 231 000	1 759 000
23151	"kan nyttes under post 21"	-8 000		-8 000						
25270		-59 740		-59 740						
25574	"kan overføres"	6 740 000		6 740 000				6 740 000	99 938 000	6 740 000
25801		95 147		95 147				95 147	241 000	95 000
25821	"kan nyttes under post 1"	1 650 788		1 650 788				1 650 788	3 154 000	1 651 000
26050		422 000		422 000						
27074		1		1						
28051		51 000		51 000						
28073	"kan overføres"	-27 457		-27 457				-27 457	57 599 000	0
28101	"kan nyttes under post 70"	6 994 230		6 994 230				6 994 230	5 907 000	5 907 000
28145	"kan overføres"	2 000 000		2 000 000				2 000 000	73 380 000	2 000 000
28170	"kan nyttes under post 1"	-999 996		-999 996						
28372		482 000		482 000						
28721	"kan overføres, kan nyttes under post 71"	2 415 509		2 415 509				2 415 509	65 694 000	2 416 000
28771		-8 262		-8 262						
28821		287		287				287	1 343 000	0
28872		172 488		172 488						
28873	"kan overføres"	175		175				175	4 252 847 000	0
28875		-140 640		-140 640						
241001	"kan nyttes under post 45"	569 698		569 698				569 698	18 849 000	570 000

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres".

Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Mottatte belastningsfullmakter

Kunnskapsdepartementet har mottatt følgende belastningsfullmakter:

- 965 000 kroner fra Statsministerens kontor på kapittel 0021 post 01. Merutgift på 64 866 kroner.
- 15 900 000 kroner fra Utenriksdepartementet på kapittel 165 post 70. Hele belastningsfullmakten ble benyttet.
- 1 900 000 kroner fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet på kapittel 847 post 71. Hele belastningsfullmakten er benyttet.
- 7 050 000 kroner fra Justis- og beredskapsdepartementet på kapittel 19 post 01. Mindreutgift på 116 307 kroner.

Departementet har også fullmakt til å postere merverdiavgift på kapittel 1633 post 01 jf. rundskriv R-116 fra Finansdepartementet av 12.3.2015.

Stikkordet «kan overføres»

Departementets bevilgninger på følgende kapitler er gitt med stikkordet "kan overføres":

- Kapittel 200 post 45
- Kapittel 280 post 73
- Kapittel 281 post 45
- Kapittel 287 post 21
- Kapittel 288 post 73

Stikkordet innebærer at eventuelt gjenværende midler kan overføres til neste budsjettermin, men maksimalt et beløp tilsvarende summen av de foregående to års bevilgninger.

Stikkordet «kan nyttes under»

Departementets bevilgning på følgende kapittel og post er gitt med stikkordet "kan nyttes under post 01":

Kapittel 281 post 70

Departementets bevilgning på følgende kapittel og post er gitt med stikkordet "kan nyttes under post 21":

Kapittel 231 post 51

Departementets bevilgning på følgende kapittel og post er gitt med stikkordet "kan nyttes under post 71":

Kapittel 287 post 21

Avgitte belastningsfullmakter (utgiftsført av andre)

Kunnskapsdepartementet har avgitt følgende belastningsfullmakter:

- 500 000 kroner til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet på kapittel 226 post 21. 400 000 kroner av fullmakten ble benyttet.
- 2 600 000 kroner til Barneombudet på kapittel 226 post 21. 2 588 045,72 kroner av fullmakten ble benyttet.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

Kunnskapsdepartementet har fullmakt til å overskride driftsbevilgningen på kapittel 200 post 01 mot merinntekter på kapittel 3200 post 02.

Mulig overførbart beløp

På postene 01 og 21 er det anledning til å overføre inntil 5% av årets bevilgning til neste budsjettår. På poster med stikkordet "kan overføres", kan det overføres et beløp tilsvarende summen av foregående to års bevilgninger. Tabellen over viser en foreløpig beregning av overføringer fra 2015 til 2016. Endelig beløp vil bli vedtatt av Finansdepartementet i løpet av våren.

Virksomhet: Kunnskapsdepartementet.

Oppstilling av artskontorrapporteringen for 2015

	2015	2014
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	6 153 369	6 817 119
Salgs- og leieinntekter	1 899 435	59 258
Andre innbetalinger	46 691	5 744 474
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>	8 099 495	12 620 851
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetalinger til lønn	233 137 684	230 831 939
Andre utbetalinger til drift	77 961 536	119 497 782
<i>Sum utbetalinger til drift</i>	311 099 220	350 329 721
Netto rapporterte driftsutgifter	302 999 726	337 708 870
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetaling av finansinntekter	0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>	0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetaling til investeringer	7 072 368	12 272 580
Utbetaling av finansutgifter	7 264	12 276
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>	7 079 632	12 284 857
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	7 079 632	12 284 857
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m,m,	6 001 652 535	219 213 094
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	6 001 652 535	219 213 094
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		
Utbetalinger av tilskudd og stønader	45 838 291 219	42 039 932 264
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>	45 838 291 219	42 039 932 264
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler		
Gruppelivsforsikring - konto 1985 (ref.kap. 5309, inntekt)	396 908	389 396
Arbeidsgiveravgift - konto 1986 (ref.kap 5700, inntekt)	27 770 195	27 369 317
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)	-9 582 196	0
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>	18 584 907	27 758 714
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet	40 128 133 135	42 142 954 182
Oversikt over mellomværende med statskassen		
Eiendeler og gjeld	31.12.2015	31.12.2014
Fordringer	0	98 540
Skyldig skattetrekk	-8 939 921	-10 150 556
Skyldige offentlige avgifter	-892	-8 970
Annen gjeld	14 423	1 281
Sum mellomværende med statskassen	-8 926 390	-10 059 705

**Virksomhet: Kunnskapsdepartementet.
Resultatregnskap 2015**

	Note	2015	2014
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger*	1	364 747 682	-4 748 647 341
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	6 153 369	6 817 119
Inntekt fra gebyrer	1	0	0
Salgs- og leieinntekter	1	1 899 435	59 258
Andre driftsinntekter	1	5 710	-18 400
<i>Sum driftsinntekter</i>		372 806 196	-4 741 789 364
Driftskostnader			
Lønnskostnader	2	275 991 599	244 228 114
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	5 301 193	2 491 995
Andre driftskostnader	3	91 506 141	122 497 465
<i>Sum driftskostnader</i>		372 798 932	369 217 573
Driftsresultat		7 264	-5 111 006 938
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	0	0
Finanskostnader	6	7 264	12 276
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		-7 264	-12 276
Resultat av periodens aktiviteter		0	-5 111 019 214
Avregninger og disponeringer			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	0	5 111 019 214
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>		0	5 111 019 214
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9	-6 001 652 535	-224 957 568
Avregning med statskassen innkrevingsvirksomhet		6 001 652 535	224 957 568
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd til andre	10	45 838 291 219	42 039 932 264
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning		-45 838 291 219	-42 039 932 264
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0

*Ved en feil er inntekter fra bevilgning i 2014 beregnet inklusive tilskudd og midler som er overført til andre statlige regnskaper.

Virksomhet: Kunnskapsdepartementet.
Balanse - 31.12.2015

	Note	31.12.2015	31.12.2014
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	4	655 846	799 320
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		655 846	799 320
II Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	17 372 662	16 295 332
<i>Sum varige driftsmidler</i>		17 372 662	16 295 332
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	11	9 350 000	9 350 000
Andre fordringer	11	45 904 500	46 252 298
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		55 254 500	55 602 298
Sum anleggsmidler		73 283 008	72 696 951
B. Omløpsmidler			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
II Fordringer			
Andre fordringer	14	5 546 352	5 325 945
<i>Sum fordringer</i>		5 546 352	5 325 945
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Sum omløpsmidler		5 546 352	5 325 945
Sum eiendeler		78 829 360	78 022 895

Virksomhet: Kunnskapsdepartementet.
Balanse - 31.12.2015

	Note	31.12.2015	31.12.2014
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
I Virksomhetskapskapital			
II Avregninger			
Avregnet med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	12 488 814	42 236 282
<i>Sum avregninger</i>		12 488 814	42 236 282
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4,5	18 028 508	17 094 652
<i>Sum statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler</i>		18 028 508	17 094 652
Sum statens kapital		30 517 322	59 330 934
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
II Annen langsiktig gjeld			
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	19	5 734 356	0
Skyldig skattetrekk		8 939 921	10 150 556
Skyldige offentlige avgifter		1 542 775	1 008 452
Avsatte feriepenger	20	22 062 174	1 743 907
Annen kortsiktig gjeld	18	10 032 812	5 789 046
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		48 312 038	18 691 961
Sum gjeld		48 312 038	18 691 961
Sum statens kapital og gjeld		78 829 360	78 022 895

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"), fastsatt 12. desember 2003 med endringer, senest 18. september 2013. Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-114 og R-115.

Kunnskapsdepartementet har valgt å føre periodisert regnskap fra regnskapsåret 2014, og følger de statlige regnskapsstandardene (SRS). Jf. bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene") pkt. 3.4.2. Finansdepartementet har fastsatt 11 anbefalte statlige regnskapsstandarder. De statlige regnskapsstandardene (SRS) inneholder regler om hvordan statlige virksomheter som velger å benytte disse standardene, skal utarbeide og stille opp sitt virksomhetsregnskap.

Formålet med de statlige regnskapsstandardene er å legge til rette for et mer omfattende og standardisert informasjonsgrunnlag for styring i statlige virksomheter. Informasjonen skal kunne brukes i virksomhetens interne styring. De statlige regnskapsstandardene legger til rette for effektiv ressursbruk ved å gi kjennskap til kostnader, som virksomheten kan koble til informasjon om ulike aktiviteter, tjenester og effekter. Standardene gir et grunnlag for å fremskaffe sammenlignbar kostnadsinformasjon og en bedre oversikt over statens eiendeler.

Virksomheter som har valgt å benytte de statlige regnskapsstandardene skal, som en del av årsregnskapet, utarbeide en oppstilling av virksomhetsregnskapet etter standardene, jf. bestemmelsene pkt. 3.4 og Finansdepartementets rundskriv R-115.

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med de statlige regnskapsstandardene (SRS) av august 2015.

Åpningsbalanse

Ved utarbeidelse av åpningsbalansen er immaterielle eiendeler og varige driftsmidler verdsatt til gjenanskaffelsesverdi. Finansielle anleggsmidler er verdsatt til virkelig verdi. Ved verdsettelsen av finansielle anleggsmidler er det lagt vekt på at det skal være samsvar med kapitalregnskapet.

Gjenanskaffelsesverdi for en eiendel er det beløp det vil koste dersom eiendelen skulle anskaffes i dag, vurdert til samme kvalitet, standard og funksjonalitet som eksisterende eiendel.

Finansieringen av anleggsmidler (eksklusive finansielle anleggsmidler) som er inkludert i åpningsbalansen for første gang, er klassifisert som en avsetning under avsnittet Statens kapital. Denne avsetningen løses opp i takt med avskrivningen av de anleggsmidlene som finansieringen dekker.

Omløpsmidler er verdsatt til virkelig verdi. Kortsiktig gjeld er verdsatt til pålydende. Omløpsmidler, fratrukket kortsiktig gjeld og eventuelle øvrige avsetninger, fremkommer som avregninger.

Prinsippendringer og endring av sammenligningstall

I henhold til SRS 3 Prinsippendring, estimatendring og korrigerende av feil skal fjorårstallene omarbeides for å være sammenlignbare. Dersom det ikke er mulig å foreta omarbeidelse av sammenligningstall uten for store kostnader, og det heller ikke er vesentlig for forståelsen av virksomhetens økonomiske stilling, kan omarbeidelsen utelates.

Motsatt sammenstilling

Inntekt fra bevilgning inntektsføres i henhold til prinsippet om motsatt sammenstilling også ved årets slutt. Dette følger av endringer i SRS 10 Inntekt fra bevilgninger. Tidligere ble hele bevilgningen inntektsført ved årets slutt, uavhengig av om den var benyttet eller ikke.

Effekten av prinsippendringen er ikke korrigert for i sammenligningstallene. Fjorårets resultat og

avregning med statskassen er ikke korrigert som følge av denne prinsippendringen. Fjorårets resultat og avregning med statskassen er presentert som sammenligningstall i ny oppstillingsplan.

Statens kapital

Statens kapital er opprettet som et nytt avsnitt på gjeldssiden i balansen. Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler og avregninger er omklassifisert fra gjeld til statens kapital.

For denne prinsippendringen er sammenligningstallene omarbeidet ved at regnskapslinjene for tidligere ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler og avregninger, er flyttet til det nye avsnittet statens kapital.

Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer

Inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres i den perioden da aktivitetene som inntektene er forutsatt å finansiere er utført, det vil si i den perioden kostnadene påløper (motsatt sammenstilling). For regnskapsåret 2015 er prinsippet om motsatt sammenstilling benyttet også ved årets slutt i henhold til SRS 10 av august 2015. Tidligere er hele årets bevilgning inntektsført ved årets slutt.

Den andelen av inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som benyttes til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler som balanseføres, inntektsføres ikke på anskaffelsestidspunktet, men avsettes i balansen på regnskapslinjen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

I takt med kostnadsføringen av avskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler inntektsføres et tilsvarende beløp fra avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Periodens inntektsføring fra avsetningen resultatføres som inntekt fra bevilgninger. Dette medfører at kostnadsførte avskrivninger inngår i virksomhetens driftskostnader uten å få resultat effekt.

Kostnader

Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, kostnadsføres i takt med at aktivitetene utføres.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Det er følgelig ikke gjort beregning eller avsetning for eventuell over-/underdekning i pensjonsordningen som tilsvarer NRS 6. Årets pensjonskostnad tilsvarer derfor årlig premiebeløp til Statens pensjonskasse (SPK). For virksomheter som ikke betaler premie til SPK, men hvor denne dekkes av en samlet bevilgning fra staten til SPK, legges det til grunn en sjablongmessig sats for beregning av pensjonspremie. Denne baserer seg på beste estimat for virksomheten.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varig menes utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelig menes enkeltstående anskaffelser (kjøp) med anskaffelseskost på kr 30.000 eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Kontorinventar og datamaskiner (PCer, servere m.m.) med utnyttbar levetid på 3 år eller mer er balanseført som egne grupper.

Avskrivningssatser følger SRS bortsett fra i tilfeller hvor departementet har erfaring for at økonomisk levetid skiller seg vesentlig fra de anbefalte satsene. I 2015 gjaldt dette mobiltelefoner, som ble avskrevet over 2 år, og PC-skjermer, som ble avskrevet over 5 år. Fra og med 2016 avskrives mobiltelefoner over 3 år. IKT-utstyr og inventar aktiveres samlet i en pool for det enkelte år.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld. Poster vedrørende avsetninger under kortsiktig gjeld (overtid, fleksitid, reisetid og feriedager) er verdsatt per time ved bruk av gjennomsnittlig timesats.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende.

Statens kapital

Statens kapital består av virksomhetskaptal, avregninger og statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler i henhold til oppdatert SRS 1 Oppstillingsplaner for resultatregnskap og balanse av august 2015. Avsnittet viser statens samlede finansiering av virksomheten. Dette representerer en endring fra tidligere der avregninger og statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler var klassifisert som gjeld.

Avregninger

Bruttobudsjetterte virksomheter

For bruttobudsjetterte virksomheter er nettobeløpet av alle balanseposter, med unntak av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler, finansiert av avregnet med statskassen.

Bruttobudsjetterte virksomheter presenterer ikke konsernkontoene i Norges Bank som bankinnskudd. Konsernkontoene inngår i avregnet med statskassen.

Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Balanseført verdi av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler har motpost i regnskapslinjen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

Kontantstrømoppstilling

Bruttobudsjetterte virksomheter

Det er ikke utarbeidet kontantstrømoppstilling. Tilnærmet lik informasjon er presentert i artskontorapporteringen som en del av årsregnskapet.

Statlige rammebetingelser

Selvassurandørprinsippet

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Bruttobudsjetterte virksomheter

Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likvider gjennom året. Virksomhetene har en trekkrettighet på sin konsernkonto. For bruttobudsjetterte virksomheter nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto i Norges Bank ved overgang til nytt regnskapsår.

Virksomhet: Kunnskapsdepartementet.

Note 1 Driftsinntekter

	2015	2014
Inntekt fra bevilgninger		
Årets bevilgning	320 329 177	1 110 439 621
Årets bevilgning fra andre departement, belastningsfullmakt	7 976 516	-5 886 385 174
- brutto benyttet til investeringer i immaterielle eiendeler og varige driftsmidler av årets bevilgning	-7 259 702	-12 272 580
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (post 30-49)	-1 352 770	-1 459 526
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger)	5 301 193	2 491 992
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler***	879 091	188 930
+ inntekt til pensjoner*	38 874 177	38 349 397
Sum inntekt fra bevilgninger	364 747 682	-4 748 647 341
<i>* Benyttes av virksomheter som får arbeidsgivers andel av pensjon dekket via sentral bevilgning til SPK.</i>		
Inntekt fra tilskudd og overføringer		
Tilskudd fra andre statlige virksomheter	5 432 415	6 123 438
Tilskudd fra EU	720 954	693 681
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer	6 153 369	6 817 119
Salgs- og leieinntekter		
Diverse tilfeldige inntekter**	1 899 435	59 258
Sum salgs- og leieinntekter	1 899 435	59 258
Andre driftsinntekter		
Salg av maskiner, utstyr mv.	5 710	-18 400
Sum andre driftsinntekter	5 710	-18 400
Sum driftsinntekter	372 806 196	-4 741 789 364

**Gjelder refusjon av lønnsutgifter for utlånte medarbeidere.

***Beløpet i 2015 gjelder bl.a. korrigering av anlegg som ble aktivert i feil anleggsgruppe.

Grunnlag for inntektsføring av utgiftsbevilgning

Kapittel og post	Kontantprinsippet				Periodiserings - prinsippet Inntektsført bevilgning
	Utgiftsbevilgning (samlet tildeling)	Inntektsbevilgning	Rapportert inntekt	Maksimalt beregnet grunnlag for inntektsføring	
0021.21	965 000			965 000	
0200.01/3200.02	266 881 000		1 932 273	264 948 727	
0200.21	11 474 000			11 474 000	
0200.45	2 725 000			2 725 000	
0226.21	115 542 000			115 542 000	
0231.21	17 924 000			17 924 000	
0258.01	5 087 000			5 087 000	
0258.21	41 175 000			41 175 000	
0281.01	73 368 150			73 368 150	
0287.21	41 066 000			41 066 000	
0288.21	27 200 000			27 200 000	
2410.01	1 100 000			1 100 000	
3288.04		5 247 000	5 286 973	-5 247 000	
8450.04	7 050 000			7 050 000	
Sum				604 377 877	364 747 682

Virksomhet: Kunnskapsdepartementet.**Note 2 Lønnskostnader**

	2015	2014
Lønninger***	182 476 451	153 456 124
Feriepenger	22 327 832	21 998 377
Arbeidsgiveravgift	33 075 127	29 187 008
Pensjonskostnader*	30 281 732	29 871 115
Sykepenger og andre refusjoner	-6 440 927	-7 261 476
Andre ytelser	14 271 384	16 976 965
Sum lønnskostnader	275 991 599	244 228 114

Antall årsverk:****294****289***** Nærmere om pensjonskostnader**

Kunnskapsdepartementet betaler ikke selv pensjonspremie til Statens pensjonskasse (SPK), og kostnad til premie er heller ikke dekket av departementets bevilgning. Premien finansieres ved en samlet bevilgning fra staten til SPK. Det er i regnskapet lagt til grunn en estimert sats for beregning av pensjonskostnad. Benyttet premiesats for 2015 var 15,85 % (eksklusiv arbeidstakers andel på 2 %). Denne satsen var imidlertid feil, og skulle egentlig ha vært satt til 15,55 %. Satsen på 15,85 % gjaldt for 2014. Feilen ble ikke oppdaget før etter at regnskapet var lukket, og er derfor ikke korrigert.

Pensjonene er kostnadsført basert på den oppgitte satsen multiplisert med påløpt pensjonsgrunnlag i virksomheten. Vi viser for øvrig til note 1 om resultatføring av inntekter til dekning av pensjonskostnader (resultatnøytral løsning).

**Årsverkstallet for 2014 omfatter kun ansatte som ble lønnet på kapittel 200 post 01.

***Avviket mellom lønnskostnadene i 2014 og 2015 har bl.a. sammenheng med at åpningsbalansen for feriepenger i 2014 ved en feil ble reversert dobbelt opp, jf. note 20.

Virksomhet: Kunnskapsdepartementet.

Note 3 Andre driftskostnader

	2015	2014
Husleie	26 024 962	25 565 388
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	1 117 539	1 270 837
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	2 768 762	1 969 915
Leie av maskiner, inventar og lignende	374 390	848 200
Mindre utstyrsanskaffelser	255 173	16 669
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	119 543	328 421
Kjøp av fremmede tjenester	32 801 078	55 300 916
Reiser og diett	9 755 191	10 515 088
Øvrige driftskostnader*	18 289 503	26 682 031
Sum andre driftskostnader**	91 506 141	122 497 465

*Spesifikasjon av øvrige driftskostnader:

Kontonavn	2015	2014
Kurs og seminarer for egne ansatte	3 761 493	3 708 735
Møter	2 837 179	4 808 254
Mobiltelefon (bruk)	2 305 489	2 259 125
Trykksaker	2 100 308	2 105 618
Kurs og seminarer for eksterne deltakere	1 786 740	1 328 958
Aviser, tidsskrifter, bøker o.l.	718 761	755 659
Annonser	713 910	520 437
Tap ved avgang av anleggsmidler***	669 883	170 529
Porto	484 031	605 398
Datarekvisita	408 467	577 154
Kontingenter til internasjonale organisasjoner****	327 736	2 644 536
Elektronisk databasesøk og info.henting	323 752	374 501
Kontorrekvisita	269 061	385 542
Annen kontorkostnad	222 842	132 321
Kompetansheving og utdanning	215 664	160 149
Representasjon	179 203	192 653
Kopieringskostnader	158 292	257 159
Medlemskontingent eller institusjonsmedlemskap	151 654	131 710
Kommunikasjonstjenester, refusjon ansatte	125 390	110 042
Datakommunikasjon (linjeleie m.m.)	112 785	271 182
Profilering	90 699	1 929 310
Faglitteratur	65 692	114 466
Fasttelefon (bruk)	63 003	6 430
Gaver (eksterne forelesere og lignende)	55 969	77 965
Andre arrangement	44 263	72 699
Annen kostnad	42 139	40 776
Bredbånd, internett	26 212	5 993
Informasjon	21 812	2 890 554
Øvrige kostnader	7 073	44 178
	18 289 503	26 682 031

**Fra og med 2015 blir en stor del av merverdiavgiften postert på Finansdepartementets kap. 1633 post 01. Tallene for 2014 og 2015 er derfor ikke direkte sammenlignbare i alle tilfeller.

***Tap ved avgang av anleggsmidler: Avviket skyldes i hovedsak at det er foretatt en korrigering på et anlegg med feil levetid.

****Kontingenter til internasjonale organisasjoner: Avviket skyldes i hovedsak feilføringer i 2014-regnskapet.

Oversikt over årlige leiebeløp i henhold til leieavtaler*

	<i>Varighet mellom ett og fem år</i>	<i>Varighet over fem år</i>	<i>Sum</i>
Husleieavtaler		26 024 962	26 024 962
Leieavtaler knyttet til immaterielle eiendeler	368 865		368 865
Leieavtaler knyttet til varige driftsmidler			0
Øvrige leieavtaler	5 525		5 525
Sum leieavtaler			26 399 353

*Kun vesentlige leieavtaler er spesifisert.

Virksomhet: Kunnskapsdepartementet.

Note 4 Immaterielle eiendeler

**Programvare
og lignende
rettigheter**

Anskaffelseskost 01.01.2015	932 850
Tilgang 2015	435 270
Fra immaterielle eiendeler under utførelse til annen gruppe i 2015*	-391 875
<i>Anskaffelseskost 31.12.2015</i>	976 245
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2015	133 530
Ordinære avskrivninger i 2015	186 869
Balanseført verdi 31.12.2015	655 846

Avskrivningssatser vurderes i hvert enkelt tilfelle.

*Gjelder en korrigering av anlegg som ble aktivert i feil anleggsgruppe.

Virksomhet: Kunnskapsdepartementet.

Note 5 Varige driftsmidler

	Tomter	Bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	Anlegg under utførelse	Infrastruktur- eiendeler	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2015	0	0	0	18 645 058	0	0	18 645 058
Tilgang i 2015	0	0	0	7 070 745	0	0	7 070 745
Avgang anskaffelseskost i 2015 (-)	0	0	0	-2 198 329	0	0	-2 198 329
Anskaffelseskost 31.12.2015	0	0	0	23 517 474	0	0	23 517 474
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2015	0	0	0	2 349 726	0	0	2 349 726
Ordinære avskrivninger i 2015*	0	0	0	5 114 324	0	0	5 114 324
Akkumulerte avskrivninger avgang i 2015 (-)	0	0	0	-1 319 239	0	0	-1 319 239
Balanseført verdi 31.12.2015	0	0	0	17 372 662	0	0	17 372 662

	Ingen avskrivning	10-60 år dekomponert lineært	3-15 år lineært	2-10 år lineært	Ingen avskrivning	Virksomhets- spesifikt	
Avskrivningssatser (levetider)							
Vederlag ved avhendelse av anleggsmidler				46 691			46 691
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0	40 981	0	0	40 981
= Regnskapsmessig gevinst/tap				5 710			5 710

Spesifisering avskrivningssatser (levetider):

Inventar utenom kontorstoler: 10 år
 Kontorstoler: 6 år
 Mobiltelefoner: 2 år
 Kontormaskiner og skrivere: 3-6 år
 Bærbare PC-er: 3 år
 Nettbrett: 3 år
 PC-skjermer: 5 år
 AV-utstyr: 5 år

* Ved en feil ble det ikke foretatt avskrivninger på fire anlegg i 2015. Dette utgjør om lag 70 000 kroner.

Virksomhet: Kunnskapsdepartementet.**Note 6 Finansinntekter og finanskostnader**

	2015	2014
Finansinntekter		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst (agio)	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum finansinntekter	0	0
Finanskostnader		
Rentekostnad	7 264	12 276
Nedskrivning av aksjer	0	0
Valutatap (disagio)	0	0
Annen finanskostnad	0	0
Sum finanskostnader	7 264	12 276

Virksomhet: Kunnskapsdepartementet.

Note 7 Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

A) Avregnet med statskassen

	31.12.2015	31.12.2014	Endring
Immaterielle eiendeler, varige driftsmidler og finansiering av disse			
Immaterielle eiendeler	655 846	799 320	-143 474
Varige driftsmidler	17 372 662	16 295 332	1 077 329
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-18 028 508	-17 094 652	-933 856
<i>Sum</i>	0	0	0
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	9 350 000	9 350 000	0
Andre fordringer	45 904 500	46 252 298	-347 798
<i>Sum</i>	55 254 500	55 602 298	-347 798
Omløpsmidler			
Andre fordringer	5 546 352	5 325 945	220 407
<i>Sum</i>	5 546 352	5 325 945	220 407
Langsiktige forpliktelser og gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-5 734 356	0	-5 734 356
Skyldig skattetrekk	-8 939 921	-10 150 556	1 210 635
Skyldige offentlige avgifter	-1 542 775	-1 008 452	-534 323
Avsatte feriepenger	-22 062 174	-1 743 907	-20 318 267
Annen kortsiktig gjeld	-10 032 812	-5 789 046	-4 243 766
<i>Sum</i>	-48 312 038	-18 691 961	-29 620 077
Avregnet med statskassen*	12 488 814	42 236 282	-29 747 468

Avstemming av endring i avregnet med statskassen (kongruensavvik)

Konsernkonto utbetaling		-46 162 142 379
Konsernkonto innbetaling		6 025 942 235
<i>Netto trekk konsernkonto</i>		-40 136 200 143
- Innbetaling innkrevingsvirksomhet og andre overføringer		-6 001 652 535
+ Utbetaling tilskuddsforvaltning og andre overføringer		45 838 291 219
+ Inntektsført fra bevilgning (underkonto 1991 og 1992)		326 952 923
- Gruppeliv/arbeidsgiveravgift (underkonto 1985 og 1986)		-28 167 103
+ Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift (underkonto 1987)		9 647 980
- Tilbakeførte utsatte inntekter ved avgang anleggsmidler, der avsetningen ikke er resultatført (underkonto 1996)		0
Korrigerings av avsetning for feriepenger (ansatte som går over i annen statlig stilling)		332 720
Korrigerings av feil feriepengeavsetning fra 2014		20 194 609
Andre avstemmingsposter**	Endring fin. eiendeler	347 798
<i>Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto</i>		29 747 468
Resultat av periodens aktiviteter før avregning mot statskassen		0
Sum endring i avregnet med statskassen*		29 747 468

*Sum endring i avregnet med statskassen skal stemme med sum i endringskolonnen ovenfor.

**Beløpet gjelder innbetaling av en innkrevings sak.

Virksomhet: Kunnskapsdepartementet.**Note 7 Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen
(bruttobudsjetterte virksomheter)****B) Forskjellen mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen**

	31.12.2015	31.12.2015	
	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	Forskjell
Immaterielle eiendeler, varige driftsmidler og finansiering av disse			
Immaterielle eiendeler	655 846	0	655 846
Varige driftsmidler	17 372 662	0	17 372 662
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-18 028 508	0	-18 028 508
<i>Sum</i>	0	0	0
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	9 350 000	0	9 350 000
Andre fordringer	45 904 500	0	45 904 500
<i>Sum</i>	55 254 500	0	55 254 500
Omløpsmidler			
Andre fordringer	5 546 352	0	5 546 352
<i>Sum</i>	5 546 352	0	5 546 352
Langsiktige forpliktelser og gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-5 734 356	0	-5 734 356
Skyldig skattetrekk	-8 939 921	-8 939 921	0
Skyldige offentlige avgifter	-1 542 775	-892	-1 541 883
Avsatte feriepenger	-22 062 174	0	-22 062 174
Annen kortsiktig gjeld	-10 032 812	14 423	-10 047 235
<i>Sum</i>	-48 312 038	-8 926 390	-39 385 648
Sum	12 488 814	-8 926 390	21 415 204

Mellomværende med statskassen består av kortsiktige fordringer og gjeld som etter økonomiregelverket er rapportert til statsregnskapet (S-rapport). Avregnet med statskassen viser finansieringen av virksomhetens netto omløpsmidler. Netto omløpsmidler består av kortsiktige eiendeler som beholdninger og kundefordringer, redusert for kortsiktig gjeld som leverandørgjeld og skyldige skatter og avgifter. Dersom virksomheten har finansielle anleggsmidler eller langsiktige forpliktelser inngår disse i beregningen av avregnet med statskassen.

Virksomhet: Kunnskapsdepartementet.

Note 9 Innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	2015	2014
Overføring fra andre statlige regnskaper*	-6 001 652 535	-224 957 568
Sum avgifter og gebyrer direkte til statskassen	-6 001 652 535	-224 957 568

*6 000 000 000 av beløpet i 2015 gjelder tilbakeføring av fondskapital til statskassen ved avvikling av regionale forskningsfond.

Virksomhet: Kunnskapsdepartementet.

Note 10 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	2015	2014
Overføring til andre statlige regnskaper	39 907 067 333	37 505 688 000
Tilskudd og stønader fra staten til andre	5 931 223 886	4 534 244 264
Sum utbetalinger av tilskudd til andre	45 838 291 219	42 039 932 264

Virksomhet: Kunnskapsdepartementet.**Note 11 Investeringer i aksjer og andeler**

	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i selskapet	Balanseført verdi kapitalregnskap	Balanseført verdi virksomhetsregnskap
Aksjer								
Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS*	01.01.2003						5 000 000	5 000 000
Simula Research Laboratory AS	28.06.2010	800	100 %				1 200 000	1 200 000
UNINETT AS	14.01.1993	3000	100 %				3 000 000	3 000 000
UNIS - Universitetsstudiene på Svalbard AS	29.11.2002	100	100 %				100 000	100 000
CESSDA AS	24.05.2013	10	100 %				50 000	50 000
Andeler								
Fjordane folkehøgskole (utlån)							815 000	815 000
Sogndal folkehøgskole (utlån)							900 000	900 000
Raulandsakademiet A/S (utlån)							400 000	400 000
Norges Røde Kors United World College (utlån)							35 000 000	35 000 000
Karasjok kommune (statlig innskudd i idrettshall)							4 000 000	4 000 000
Leieboerinnskudd, studenthybler i Oslo							1 073 500	1 073 500
Leieboerinnskudd, studenthybler i Ås							360 000	360 000
Leieboerinnskudd, studenthybler i Bergen							269 000	269 000
Leieboerinnskudd, studenthybler i Trondheim							3 053 000	3 053 000
Leieboerinnskudd, studenthybler i Tromsø							34 000	34 000
Balanseført verdi 31.12.2015							55 254 500	55 254 500

*Opplysningene er ufullstendige fordi originaldokumentasjon gikk tapt i forbindelse med eksplosjonen 22. juli 2011.

Virksomhet: Kunnskapsdepartementet.**Note 14 Andre kortsiktige fordringer**

	31.12.2015	31.12.2014
Personallån	0	98 540
Forskuddsbetalt leie*	4 980 294	4 861 012
Andre forskuddsbetalte kostnader	566 058	366 392
Sum andre kortsiktige fordringer	5 546 352	5 325 945

*Beløpet per 31.12.2015 omfatter husleie for første kvartal 2016, som ble bokført i desember 2015 og vil bli periodisert i første kvartal 2016.

Virksomhet: Kunnskapsdepartementet.

Note 18 Annen kortsiktig gjeld

	31.12.2015	31.12.2014
Skyldig lønn	14 423	0
Annen gjeld til ansatte*	-9 276 024	-5 650 647
Påløpte kostnader**	-771 211	-139 680
Annen kortsiktig gjeld	0	1 281
Sum annen kortsiktig gjeld	-10 032 812	-5 789 046

*Beløpet gjelder avsetninger til påløpt overtid, fleksitid, reisetid og uavviklede feriedager.

Differansen mellom 2015 og 2014 skyldes i hovedsak at det ved en feil ikke ble gjort avsetning for uavviklede feriedager i 2014.

**Beløpet gjelder i hovedsak påløpte kostnader i forbindelse med konsulentoppdrag.

Virksomhet: Kunnskapsdepartementet.

Note 19 Leverandørgjeld

Departementet har endret rutinen for behandling av fakturaer i 2015 slik at alle fakturaer blir bokført når de er godkjent i forsystemet uavhengig av forfallsdato. Leverandørgjelden per 31.12.2015 består i hovedsak av husleiefaktura for 1. kvartal 2016, som ble bokført i desember 2015.

Virksomhet: Kunnskapsdepartementet.

Note 20 Feriepenger

Ved hver lønnskjøring skal det beregnes feriepenger som kostnadsføres og avsettes som kortsiktig gjeld i balansen. Avsetningen reverseres når feriepengene utbetales, normalt i juni måned i året etter opptjeningsåret. I 2014 ble åpningsbalansen ved en feil reversert dobbelt i juni. Dette medførte at avsetning til feriepenger ble om lag 20 mill. kroner for lav.